

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet
Allmänna byrån, Rk1

Närvarande
HJ, RH, AH, FK, CW

Frånvarande
VT, AH-J, AR

Justerat
Omedelbart

Ordförande

Föredragande

Protokollförelse

Vicelantråd
Harry Jansson

Minister
Roger Höglund

Förvaltningschef
John Eriksson

.....

Nr 25

Begäran om att bli hörd gällande ändringar i villkoren för
gränstrafiken.

ÅLR 2020/6592

Landskapsregeringen beslöt sända begäran om att bli hörd gällande ändringar i villkoren
för gränstrafiken till inrikesminister Maria Ohisalo enligt Bilaga.

Hänvisning
Meddelande från inrikesministeriet 18.5.2021 kl. 12.23

Kontaktperson
Förvaltningschef John Eriksson

Inrikesminister Maria Ohisalo
PB 26
FI-00023 STATSRÅDET
Kirjaamo@intermin.fi

Ärende

BEGÄRAN OM ATT BLI HÖRD GÄLLANDE ÄNDRINGAR I VILLKOREN FÖR GRÄNSTRAFIKEN

Inrikesministeriet har genom ett meddelande 18.5.2021 informerat att statsrådet väntas fatta beslut 20.5.2021 kl.13 om att förlänga den inre gränskontrollen och begränsning av trafiken vid gränsövergångsställena till 15.6.2021. På basis av en epidemiologisk bedömning görs även några innehållsmässiga ändringar i besluten. Gränstrafiken har en särskild betydelse för landskapet Åland och det åländska samhället som är beroende av transporter, arbetspendling, sjukvårdspersonal och övrigt utbyte med främst Sverige.

Enligt 33 § självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) ska landskapsregeringens utlåtande inhämtas innan republikens president, statsrådet, ett ministerium eller någon annan myndighet utfärdar föreskrifter som uteslutande gäller landskapet eller som annars har särskild betydelse för landskapet. Ändringar i villkoren för gränstrafiken är tveklöst en sådan åtgärd som har särskild betydelse för landskapet Åland bl.a. med beaktande av effekterna för det åländska näringslivet, det åländska samhället, hälso- och sjukvården samt försörjningsberedskapen på Åland.

Landskapsregeringen poängterar ånyo och förutsätter, likt redan framfördes i utlåtandet av 20.1.2021 (ÅLR 2021/1423), att en faktisk diskussion förs mellan landskapsregeringen och statsrådet innan ett eventuellt beslut gällande ändringar i villkoren för gränstrafiken fattas. Hittills har ingen kontakt tagits av statsrådet med Ålands landskapsregering i ärendet.

Landskapsregeringen var i sitt utlåtande 16.4.2021 (ÅLR 2021/3026) positiv till det som framförs i exitstrategin för Finland vad gäller en avveckling av villkoren för gränstrafiken. I Finlands exitstrategi framgår att målet är att öppna upp för pendlingstrafiken och familjers och släktingars resor över EU:s inre gränser i maj-juni 2021. Landskapsregeringen har i flera olika sammanhang och i utlåtanden lyft upp transportbehovet till och från Åland samt sjöfartens betydelse för det åländska samhället och ekonomin.

Likt utfästes i Finlands exitstrategi anser landskapsregeringen därför att villkoren för gränstrafiken vad gäller åtminstone pendlingstrafiken samt familjers och släktingars resor redan nu bör avvecklas. Under 2020 har Ålands arbetslöshet gått från 3,5 % till 9,5 %, omsättningen för företag har minskat med 22 % och BNP-tappet beräknas bli 15 % på årsbasis. Åtminstone två tredjedelar av BNP-minskningen på Åland beror på nedgången inom sjöfarten (66 %). Särskilt utsatta branscher har således varit mer turismberoende branscher som transportsektorn samt hotell- och restaurang. Turismens omsättning minskade 2020 preliminärt med i genomsnitt 40 % från 2019. Inresandet till Åland 2020 minskade med drygt två tredjedelar från 2019. Sammantaget har covid-19-epidemin drabbat det åländska samhället som helhet hårt och vad gället landskapet Åland presenterade landskapsregeringen nyligen i bokslutet för 2020 ett totalt underskott om 49,9 miljoner euro. Ifall inte villkoren för gränstrafiken åtminstone mot Sverige vad gäller pendlingstrafiken samt familjers och släktingars resor avvecklas innan sommaren 2021 kommer detta få betydande konsekvenser för det åländska samhället då anställningar av behövlig sommarpersonal samt andra förberedelser inför den viktiga turistsäsongen inte kan göras. Vaccinationsandelen av befolkningen i både Finland och Sverige är relativt hög och de flesta äldre och riskgrupper är redan vaccinerade.

Vicelantråd

Harry Jansson

Minister

Roger Höglund

FÖR KÄNNEDOM: Ålandsminister Anna-Maja Henriksson (anna-maja.henriksson@om.fi)
Statsminister Sanna Marin (mia.maffeo@vnk.fi)
Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru (maria.vanhanen@stm.fi)
Riksdagsledamot Mats Löfström (mats.lofstrom@eduskunta.fi)
Landshövding Peter Lindbäck (peter.lindback@ambetsverket.fi)
Ålands Lagting, självstyrelsepolitiska nämnden
Sveriges generalkonsulat i Mariehamn på Åland
(generalkonsulat.mariehamn@gov.se)
Stationschef vid Ålands sjöbevakningsstation, Kim Westman
(kim.westman@raja.fi)
